

пусти мѣста. Извори-тъ на свободния народенъ трудъ заскоро пресежхвали; робове-тъ работили лошо и като отъ нѣмай-къдѣ. Заедно съ глада, развивали се и болести — епидемии; хиляди-хиляди хора умирали; и земи-тъ што представляли стария исторически свѣтъ, обръщали се на безплодни пустини; а въ срѣдъ тѣзи пустини, като на пукъ на сичка-та политическа мѣдрость на Римлени-тъ, издигали се пространни и великолѣпни градове, препълнени съ гладенъ простъ народъ и съ побѣснели отъ развратъ и поквареность милионисти.

При таквизи условия цивилизация-та не можала никъкъ да напредва, нито пакъ имала какъвъ-годѣ излѣвъ, понеже било невъзможно да се направи единъ такъвзи превратъ, който да е въ състояние да унищожи тази пагубна система, по която правителство-то и чиновници-тъ досушь събличали и оголвали народа. Едно, че нѣмало хора за тая работа, а друго, че долния класъ билъ много разваленъ отъ безплатни-тъ циркуси и хлѣбъ; та за туй не било възможно да се надѣва човѣкъ за нѣкакво сериозно въспротивление. История-та на Гракхи-тъ дава ни най-добъръ примѣръ на това. Отъ времена-та на Гракхи-тъ че до образуване-то на империя-та и отъ империя-та до нейно-то падане, сичко отивало отъ зло на по-зло и сѣко идуште поколение било все по-глупаво и по-подло. Отъ хора притиснати и развалени, отъ римско-то управление, отъ роби-тъ и господари-тъ, отъ патрони-тъ и клиенти-тъ, отъ глэдиятори-тъ (пехливани) и бездѣлни-тъ любители на циркуза — отъ сички тѣзи про-